

Notícies

Espai dedicat a divulgar novetats de caire lingüístic i cultural d'interès general

S'ha duit a terme, amb gran èxit d'assistència, el curs Les nostres actituds lingüístiques a la feina, organitzat pel Servei de Normalització Lingüística del Consell de Mallorca en el marc de l'acord de col·laboració amb l'IMAS

La Vicepresidència de Cultura, Patrimoni i Esports, a través de la Secció de Dinamització del Servei de Normalització Lingüística, organitzà el curs Les nostres actituds lingüístiques a la feina, adreçat a tot el personal de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS) i del Consell de Mallorca, que es va impartir del 2 al 26 de juny d'enguany i constà de 6 sessions presencials.

Aquesta activitat formativa, en la qual varen participar 20 alumnes —per tant, es cobriren totes les places disponibles— tenia com a objectius analitzar com es gestionen les situacions de contacte de llengües a la feina i ensenyar la manera de modificar les actituds personals que són perjudicials per a la nostra llengua.

Les professores Margalida Barceló i Maria Josep Carrasco aplicaren una didàctica de les sessions amena i innovadora que va partir de situacions lingüístiques pràctiques (quotidianes i reals) i de la seva anàlisi, la qual cosa va permetre una reflexió profunda sobre els hàbits lingüístics dels participants i també sobre els hàbits lingüístics col·lectius. Posteriorment a la reflexió, es varen treballar els conceptes propis del curs i, a continuació, es proporcionaren recursos i estratègies per poder canviar determinades actituds lingüístiques i adoptar aquells comportaments que permeten mantenir-se en català amb comoditat i, també, reforçar-ne l'ús.

La Secció de Dinamització del Servei de Normalització Lingüística edita noves làmines de la col·lecció «Llocs i Mots»

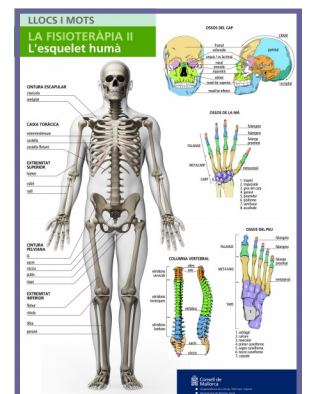
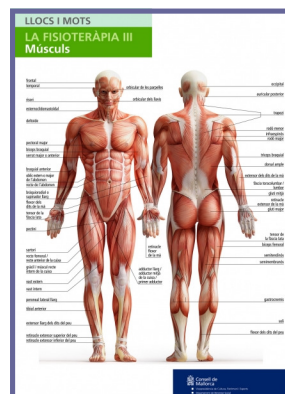

Ja anunciàvem en el número anterior que durant l'any 2014 el SNL preveia completar els vint-i-dos números que integren la col·lecció «Llocs i Mots», material que recull els termes en català que són d'ús més

habitual en cada una de les àrees de la residència La Bonanova i que permetrà augmentar la competència lingüística dels treballadors d'aquesta residència.

Durant el primer semestre del 2014 s'ha duit a terme la impressió de les làmines següents: «La podologia», «La fisioteràpia (II)» i «La fisioteràpia (III)» i s'ha iniciat el disseny de les làmines «El laboratori» i «La radiologia».

Tot i que aquest material s'emmarca en el Pla d'Actuacions que es du a terme en aquesta residència per millorar-hi la presència de la llengua catalana, qualsevol treballador de l'IMAS pot consultar-lo a la intranet (Imascat) o

directament al [web del Consell de Mallorca](#), lloc en què es publica la col·lecció per a tot el personal del Consell i per al públic en general.

Els ciutadans poden adreçar-se en català a l'Administració pública. Ningú no pot ser discriminat per raó de llengua. Sigues lingüísticament sostenible emprant la llengua catalana a la feina. Com a model que ets, la teva opció pot ajudar altres persones a parlar-la.

El prestigi lingüístic

Sovint parlem de la importància de la quantitat de parlants que té una llengua, però el prestigi social de la llengua és un factor indispensable perquè els seus parlants no l'abandonin i perquè els nouvinguts l'apreguin.

Segon el lingüista Gabriel Bibiloni «Una llengua prestigiosa i sense cap altra que pugui oferir una utilitat equiparable serà objecte de lleialtat lingüística plena per a tots els seus usuaris. Tots la voldran usar en tota ocasió, voldran mantenir-ne la integritat estructural i voldran transmetre-la a les noves generacions».

Certament, una llengua està desprestigiada quan no serveix com a eina de comunicació en els àmbits socialment més importants d'una comunitat, com són ara l'ensenyament, els mitjans de comunicació, les relacions

laborals, els mitjans de producció econòmica, l'administració de justícia, les relacions comercials, els òrgans de govern, la ciència, la literatura, l'Església...

Evidentment, una llengua té més prestigi com més present és en aquests àmbits, i en té el màxim si és a tots, sense excepció.

En el cas del català, com diu la lingüista Carme Junyent, sembla que la nostra llengua «es vagi arraconant en aquests àmbits prestigiat, mentre que en la comunicació quotidiana es va substituint per l'espanyol». Junyent opina, també, que entre d'altres actuacions, és convenient dotar de prestigi el català: «En general, el prestigi és una cosa que s'adquireix, es guanya. I si sabem que no hi ha res en la llengua que ens permeti de suposar que una és més adequada per a unes funcions que les altres, almenys podem estar d'acord que tampoc no n'hi ha amb més capacitat que una altra per "adquirir" prestigi. Cal prestigiar-la».

Apunts

Si en l'apartat anterior fèiem referència a l'ús social de la llengua, ara volem fer una sèrie de propostes per fer-ne un ús més genuí i de més qualitat.

Usos impropis de l'imperatiu (I)

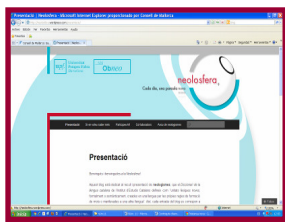
Infinitiu independent

És un ús impropis del català fer servir l'infinitiu sense cap altre verb davant, per afegir una darrera idea a les que ja havíem expressat. Així doncs, s'hi ha d'anteposar un altre verb, en forma personal o impersonal segons els casos: **Finalment, recordar que el curs comença dilluns* (*Finalment, cal / vull recordar que el curs comença dilluns*).

A + infinitiu

De vegades, amb la mateixa finalitat que abans esmentàvem, s'anteposa a un infinitiu la preposició *a*. Aquest, també és un ús impropis de l'infinitiu que cal evitar: **A destacar/A remarcar el bon paper dels joves* (*Cal/Convé/Volem/És important destacar/remarcar el bon paper dels joves*).

<http://neolosfera.wordpress.com/presentacio/>

L'[Observatori de Neologia](#) de la Universitat Pompeu Fabra ha activat la [Noosfera](#), un blog en què es parla diàriament d'un neologisme lexicogràfic. Cada entrada del blog correspon a una paraula nova, que encara no es troba recollida als diccionaris de referència o que hi apareix marcada formalment com a neologisme. Tots els mots publicats s'apleguen en un [arxiu de neologismes](#), en què ja hi ha termes com *hipster* i *ni-ni*. A més a més, el blog permet enviar suggeriments per a futures entrades. No us el perdeu! Col·laborau-hi!

<http://kalidoscopi.espurnaice.cat/>

[Kalidoscopi](#) inclou Espurn@, una eina de publicació i comunicació que està preparada per organitzar i emmagatzemar informació, una plataforma cooperativa adreçada bàsicament a professors i a alumnes que conté propostes telecooperatives i telecol·laboratives. Així mateix, en l'apartat d'activitats, es presenten propostes molts suggerents, com per exemple karaokes, videoendevinalles, trencaclosques sonors, audiollibres, aplicacions de llengua... perquè tothom que ho vulgui experimenti amb les TIC i les metodologies educatives de primera línia. Feis-hi una ullada! Treis-ne profit!

El camí de les paraules

Us detallam a continuació la procedència de l'expressió *donar carabassa*.

Donar carabassa

En segles anteriors els matrimonis es negociaven entre les famílies dels pretendents: quan un jove es volia casar, els pares de l'al·lota amb qui pretenia unir-se en matrimoni el convidaven a dinar. Si no estaven d'acord en el casament, no li ho deien de paraula, sinó que en l'àpat que li oferien hi incloïen un plat de carabassa.

Per això, la carabassa ha estat sinònim de negoció, de suspens, de fracàs d'una pretensió qualsevol.

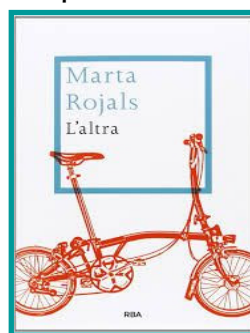
Propostes

Enguany es compleixen quaranta anys de la publicació del **Mecanoscrit del segon origen**, un llibre mític, que mereix una menció destacada en el gènere de la ciència-ficció, i el més llegit de Manuel de Pedrolo, un dels creadors més notables de la literatura catalana.

Una bona ocasió per llegir o rellegir la popular novel·la en què n'Alba i en Dídac, els protagonistes, viuen un seguit d'aventures en un món pràcticament destruït. Són ells els precursors de la civilització actual?

Després del suggeriment d'un clàssic, us recomanam la lectura de **L'altra**, una novetat literària de Marta Rojals, l'escriptora que va debutar el 2011 amb **Primavera, estiu, etcètera** i que s'ha convertit en tot un fenomen editorial.

L'obra, d'una actualitat que voreja gairebé el present, de lectura àgil i amb un final inesperat, arrossega el lector des que comença a llegir-la. L'autora mateixa el defineix com «un llibre per llegir cap endins», una creació literària «en què la proporció de terrorisme lingüístic i cura filològica queda compensada».

Jocs de llengua

Amb els jocs de llengua podem definir conceptes d'una manera creativa, estar atents a les grafies amb què estan escrites les paraules... mirar les paraules de mil maneres diferents.

Frases fetes

Llegiu el significat de la frase feta que s'amaga darrere cada imatge i endevinau-la!

Exemple:

Significat: anar-se'n ràpidament d'un lloc.

Frase feta: tocar el dos

Significat: haver-hi present algú davant el qual no convé parlar d'alguna cosa; sobretot, haver-hi infants innocents o gent incauta que podria repetir allò que sentís.

Frase feta: _____

Significat: haver-hi motiu d'entreteniment. Expressió per ponderar com és de curiós, d'increïble, d'inaudit, quelcom.

Frase feta: _____

Es lloguen

Solució: haver-hi roba estesa; per llogar-hi cadiretes

Recordau que, com a treballadors del Consell de Mallorca, teniu a la vostra disposició el Servei de Normalització Lingüística per resoldre els dubtes lingüístics que tingueu i per corregir els textos escrits que origineu en la feina diària. També us hi podeu assessorar sobre els vostres drets lingüístics. Hi podeu contactar per telèfon (971 219 581) o bé per correu electrònic (nlinguistica@conselldemallorca.net).

Consell de Mallorca

Vicepresidència de Cultura, Patrimoni i Esports

juliol-setembre 2014